

ПЛАН РАДА РАДНЕ ГРУПЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЈЕДИНСТВЕНОГ ПРОГРАМА ЗА РЕШАВАЊЕ СТАРИХ ПРЕДМЕТА ВРХОВНОГ КАСАЦИОНОГ СУДА

Председник Врховног касационог суда је дана 25. 12.2013. године на основу мере 5.3.6.1 у Акционом плану за спровођење Националне стратегије реформе правосуђа за период 2013 – 2018. година, активности дефинисаних у тачки 4. за извршење наведене мере, за коју је као носилац активности одређен Врховни касациони суд, донео **Јединствени програм решавања старих предмета у Републици Србији** који предвиђа циљеве, мере и препоруке за рад судова. У Јединственом програму у тачки 5. посебно је обрађена примена и праћење овог програма за коју је задужена Радна група Врховног касационог суда, састављена од председника ВКС-а, судија ВКС-а и судија нижестепених судова опште и посебне. Радна група је формирана са задатаком да на основу периодичних извештаја судова о динамици решавања старих предмета изradi анализу и предложи мере које су неопходне за унапређење процеса смањења броја старих предмета у судовима.

Чланови Радне групе су:

- Драгомир Милојевић, председник ВКС-а, председник Радне групе
- Јанко Лазаревић, заменик председника ВКС-а
- Снежана Андрејевић, судија ВКС-а
- Бранислава Апостоловић, судија ВКС-а
- Јадранка Ињац, судија Управног суда
- Бојана Миљуш Мартиновић, судија Привредног апелационог суда
- Славица Бркић, судија Прекршајног апелационог суда
- Зорица Булајић, судија Апелационог суда у Београду
- Ференц Молнар, в.ф. председника Вишег суда у Суботици
- Саша Дујаковић, судија Вишег суда у Нишу
- Тања Шобат, в.ф. председника Првог основног суда у Београду
- Бранка Јанковић, в.ф. председника Основног суда у Ужицу
- Розалија Тумбас, в.ф. председника Основног суда у Суботици
- Мирјана Пузовић, шеф кабинета председника ВКС-а, секретар Радне групе

Програм поделе власти у Србији (СПП), финансиран од стране Агенције САД-а за међународни развој (USAID) пружа сву техничку и аналитичку подршку Радној групи у току трајања пројекта.

НАЧИН РАДА РАДНЕ ГРУПЕ

I РАД У ПОДГРУПАМА И КОМУНИКАЦИЈА

На продуженом радном састанку у Руми (25. и 26. априла 2014. године) Радне група је одлучила да је наефикаснији метод надзора над имплементацијом програма за решавање старих предмета појединачних судова подела чланова у подгрупе у зависности од врсте и степена суда:

Бр.	Судови	Судије у подгрупи	Напомена
-----	--------	-------------------	----------

1.	Врховни касациони суд, Управни суд, Привредни апелациони суд и Прекршајни апелациони суд	Драгомир Милојевић Снежана Андрејевић Јанко Лазаревић Бранислава Апостоловић Јадранка Ињац Бојана Миљуш-Мартиновић Славица Бркић	Ова подгрупа је примарно задужена за анализу извештаја наведених судова као и прикупљања података неопходних за синтезу за целу Радну групу.
2.	Апелациони судови (4)	Бранислава Апостоловић Јанко Лазаревић Зорица Булајић	Подела судова над којим се врши надзор у складу са договором подгрупе.
3.	Виши судови (24)	Ференц Молнар Саша Дујаковић Зорица Булајић	Подела судова над којим се врши надзор у складу са договором подгрупе.
4.	Основни судови (66)	Бранка Јанковић (крагујевачка апелација) Розалија Тумбас и Ференц Молнар (новосадска апелација) Саша Дујаковић (нишка апелација) Тања Шобат (београдска апелација)	Нови или кооптирани члан за београдску или нишку апелацију.
5.	Привредни судови (16)	Бојана Миљуш-Мартиновић Снежана Андрејевић	Допуњавање подгрупе са још једним судијом привредног суда.
6.	Прекршајни судови (44)	Славица Бркић Јадранка Ињац	Могућност кооптирања чланова одељења из Новог Сада, Крагујевца и Ниша

Између кварталних састанака Радне групе, чланови подгрупе су у прикупљању додатних података и анализи рада судова за које су надлежни најпре усмерени једни на друге. То значи

да се између себе договарају ко врши надзор над којим конкретним судовима (осим ако је то већ одређено у горњој табели) и да се иницијалне информације када за то има потребе деле са осталим члановима подгрупе, односно када постоје одређене неодоумице. У доњем делу текста (СТАТИСТИКА) је обрађен механизам прикупљања примарних статистичких података од стране ВКС-а, њихова обрада и прослеђивање члановима подгрупе.

У комуникацији са председником појединачног суда, овлашћења сваког члана Радне групе извиру из овлашћења које му даје председник ВКС-а. Тако сваки члан Радне групе успоставља директан контакт са председником суда за који је задужен и може прибављати све податке који се тичу примене програма решавања старих предмета појединачног суда. Прикупљене информације се форматирају у контролној листи суда (прилог бр. 1.) и шаљу Мирјани Пузовић, секретару Радне групе а кад је то потребно и осталим члановима подгрупе. Уколико председник одређеног суда о релевантним информацијама за смањење броја старих предмета или предузетим мерама директно обавести ВКС, када је то потребно те информације ВКС прослеђује члановима подгрупе. Секретар Радне групе је задужена за прослеђивање релевантних информација целој Радној групи.

Сви чланови Радне групе се могу и директно обратити за помоћ Програму поделе власти, пре свега Николи Војновићу (логистика) и Милану Николићу (статистика и аналитика).

II СТАТИСТИКА

Као претходно питање од значаја за план рада Радне групе, у Руми су детаљно разматрани проблеми који се тичу статистике судова и њиховог утицаја на примену Једнственог програма. Као што је већ обавештена Радна група, СПП-у је у сарадњи са ВКС-ом и Министарством правде већ уградио у АВП и САПС три посебна извештаја: 1) Извештај за праћење старих предмета, 2) Извештај о просечном трајању решених предмета у суду и 3) Извештај о просечном трајању нерешених предмета у суду, које су судови дужни да квартално подносе Врховном касционом суду. Закључено је да је најефикаснији механизам прикупљања статистичких података у сврху праћења Једнственог програма њихово директно преузимање са сервера АВП-а и САПС-а од стране статистичара ВКС-а (пошто постоји приступ). Другим речима, статистичар преузима поменуте табеле за сваки појединачни суд последњег радног дана у сваком тромесечју. Уз помоћ СПП-а, статистичар ВКС те податке форматира у аналитички дијаграм (прилог бр. 2.), посебан инструмент који треба члановима Радне групе да помогне у праћењу примарних индикатора сваког суда. У приложеном дијаграму, хипотетички се прате резултати једног основног суда по кварталима кроз број смањења старих предмета, савладавања прилива и оптерећеност судија. Црвена бројка у графикону је индикатор да суд има проблема у решавању старих предмета и савладавању прилива, те на основу тих графикана Радна група (или подгрупа) може тражити додатне податке (нпр запојединачну материју или за одређеног судију) од суда како би имала јаснију слику. Такође, графикон може бити индикатор да одређени суд савладава прилив веома успешно или убрзано решава старе предмета, па Радна група може на тај начин да истржи да ли постоји одређена добра пракса која се може применити у другим судовима.

За ту врсту обраде је потребно око десетак дана, па када ВКС и Програм поделе власти заврше обраду тих података на кварталном нивоу, статистика и аналитички дијаграм се преко секретара Радне групе шаље подгрупи на даљу обраду. С обзиром на количину техничког посла и на чињеницу да се пројекат СПП-а крајем 2014. Године окончава, предложено је да председник ВКС-а, уколико је у могућности, задужи још две особе које би помогле у том раду и које би СПП подучио послу.

Пошто прекршајни судови и даље немају програм за аутоматско вођење предмета, судија Славица Бркић је задужена да уз помоћ Прекршајног апелационог суда ручно прикупља неопходне податке док нови програм не заживи у судовима.

Што се тиче контролних листи, судија Снежана Андрејевић ће уз помоћ СПП-а где је то могуће пречистити постојеће контролне листе и употпунити са постојећим статистичким подацима. Услед проблема са миграцијом података у бази АВП-а, могуће је да се контролне листе пречисте тек пошто миграција буде завршена.

III САСТАНЦИ РАДНЕ ГРУПЕ

Радна група се састаје квартално, односно најмање четири пута годишње. По потреби, Радна група се састаје и чешће. Састанци Радне групе се одржавају између 15. и 20. у следећим месецима – јануар, април, јул и октобар. Као што је већ објашњено, Врховни касациони суд прикупља неопходне податке и уз помоћ Програма поделе власти те податке убацује у аналитички дијаграм, који потом ВКС прослеђује подгрупи. По пријему података од стране ВКС-а, десетак дана пре кварталног састанка Радне групе, чланови подгрупе одржавају састанак и праве иницијалну анализу стања на терену и предлог конкретних мера за одређену врсту и степен суда. У свом прелиминарном раду, подгрупа користи извештаје судова, контролне листе и аналитички дијаграм (као и евентуално додатне информације које су директно прикупили). Радна група такође одржава и годишњи састанак на којем се разматра целокупна претходна година и сачињава предлог годишњег извештаја.

На кварталним састанцима Радна група разматра извештаје подгрупа, анализира резултате рада судова и утврђује конкретне мере које појединачни суд треба да предузме у циљу смањења броја старих предмета и убрзања судских поступака. На састанцима сваки члан групе анализира појединачни суд, указује Радној групи на уочене проблеме у претходном периоду (нпр. превелика оптерећеност судија у одељењу, мањак судија, некооперативан председник суда и сл.) и предлаже конкретне мере које суд за који је задужен може да примени (нпр. формирање припремног одељења или одељења судске праксе, састанак са тужилашвом и сл.). Радна група затим доноси заједнички закључак и предлаже индивидуални тромесечни план за сваког члана који садржи инструкције које мере треба препоручити конкретном суду, у ком року и која врста надзора је неопходна¹. Уколико је Радна група утврдила да неки суд има системски проблем (нпр. мањак судија), на то се указује председнику ВКС-а, који онда може предузети адекватне мере (нпр. изнети проблем пред Високим саветом судства). Члан Радне групе имплементира тромесечни план на неколико начина:

- директно председнику суда за који је задужен предлаже мере које је утврдила Радна група и врши надзор над њиховом имплементацијом. Надзор се може вршити и посредно и непосредно (телефоном, емаилом, посетом). Сваки члан Радне групе је овлашћен да тражи оне податке који се тичу реализације програма решавања старих предмета и мера које су предложене. Врховни касациони суд је већ обавестио дописом све судове да чланови Радне групе (именом и презименом) врше надзор за ВКС над спровођењем мера које се тичу решавања старих предмета.

¹ Први индивидуални планови чланова Радне групе ће бити направљени током јулског састанка Радне групе, када се среди проблем са статистиком у АВП-у.

- Уколико председник суда одбије да изврши конкретне мере или постоје технички проблеми који онемогућавају њихово извршење, та информација ће се проследити председнику ВКС-а који може предузети посебне мере.
- Када је то потребно, заједно са судијама из реда ВКС-а иде у организоване посете суду. Радна група утврђује листу приоритетних судова које треба посетити. До краја јуна 2014. године, ВКС ће заједно са појединим члановима Радне групе посетити следеће судове: Основне судове у Сјеници, Новом Пазару, Сомбору и Први основни суд у Београду. Уколико је могуће, посета и Основном суду у Врању и Привредном суду у Београду.

IV ПОСЕБНИ ПРОБЛЕМИ

Поред проблема са миграцијом података у АВП-у за основне судове, Радна група је разматрала још неколико системских проблема који представљају генератор броја старих предмета у судовима и одлучила да предузме конкретне кораке да се ти проблеми реше.

Први проблем је везан за доставу судских докумената преко ЈП „Пошта Србије“. Формирна је посебна подгрупа коју чине судије Бранка Јанковић, Бранислава Апостоловић и Тања Шобат чије задатак да анализирају проблем доставе судских докумената и направе предлог побољшања системских решења. Председник ВКС-а је већ обавестио Министарство правде о потреби закључења новог споразума о сарадњи између ЈП „Пошта Србије“ и судова у циљу подизања ефикасности доставе судских докумената. СПП ће преко апликације коју користи Високи савет судства, доставити овој подгрупи податке о финансијским издацима које судови имају а који су прешли у део судског буџета ВСС-а. Рок за ову активност је 1. јун 2014. године.

Други проблем се тиче комуналних извршења, који према статистици ВКС-а чине више од 80% свих старих предмета и потребе да се измени Закон о извршењу и обезбеђењу. Предлог решења тог проблема ће саставити посебна подгрупа коју чине судије Снежана Андрејевић, Тања Шобат и Соња Простран. Рок за ову активност је 1. јун 2014. године.

Трећи и последњи системски проблем који је Радна група разматрала тиче се измена Закона о стечају. У овом тренутку, судије привредних судова поступају по три закона који регулишу стечајни поступак те ће велики проблем представљати ефикасна примена још једног новог закона. Радна група је предложила да нови Закон о стечају почне да се примењује на све до сада отворене поступке стечаја. Предлог тог решења ће саставити судија Бојана Миљуш Мартиновић. Рок за ову активност је 1. јун 2014. године.

Прилог бр 1. Контролна листа

**ЈЕДИНСТВЕНИ ПРОГРАМ РЕШАВАЊА СТАРИХ ПРЕДМЕТА
АНАЛИЗА ПОЈЕДИНАЧНИХ ПРОГРАМА СУДОВА
КОНТРОЛНА ЛИСТА**

СУД

ПОЈЕДИНАЧНИ ПРОГРАМИ	Има података (да/не)	Реализовано (да/не)
Укупан број нерешених предмета		
Укупан број старих нерешених предмета		
- преко 2 године		
- преко 5 година		
- преко 10 година		
Укупан број нерешених старих предмета по материјама		
- преко 2 године		
- преко 5 година		
- преко 10 година		
Извршена анализа стања старих предмета у суду		
Број судија у суду		
Број судија по материјама		
Формирани тимови		
Означавање старих предмета на омоту и уписнику		
Састанци са ПТТ, МУП, РЈТ, Центром за соц. рад		
Закључени/планирани протоколи		
Мере за смањење броја предмета извршења		
Комуникација са медијима		
Унутрашња организација (писарница, припремно одељење)		
ПРЕДЛОГ РАДНЕ ГРУПЕ:		
- вратити програм суду ради допуне података / израде новог програма		
- предложити допуну програма писменим путем у одређеном року		
-		
- ОБИЋИ СУД РАДИ _____		

Прилог бр. 2. Аналитички дијаграм за основни суд (хипотетичке бројке)

Period	Q4 2013	Q1 2014	Q2 2014	Q3 2014	Q4 2014	Q1 2015	Q2 2015	Q3 2015	Q4 2015
Broj starih predmeta	1073	901	875	730	895	758	702	525	435
Savladavanje priliva	125,87%	125,87%	131,08%	119,73%	88,12%	113,95%	114,32%	115,30%	109,32%
Prosečno primljeno predmeta po sudiji	40,70	43,79	41,82	44,49	68,37	43,31	48,04	39,79	45,53
Prosečno rešeno predmeta po sudiji	51,23	55,12	54,82	53,27	60,25	49,35	54,92	45,88	49,77

